

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšera a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **O. K.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2019, č. j. 13 Az 8/2018 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 15. 1. 2018, č. j. OAM-1003/ZA-ZA11-KO3-R2-2016, zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji zamítl shora označeným rozsudkem, jenž je přístupný (stejně jako všechna dále uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) na www.nssoud.cz.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel je názoru, že splňuje podmínky pro udělení azylu, popř. humanitárního azylu či doplňkové ochrany. Správní orgán neshromáždil dostatečné podklady o situaci v zemi původu. Podle stěžovatele došlo v řízení k porušení zásad správního řízení, zejména pak zásady materiální pravdy. Poukázal i na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalovaného. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

VI.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém se neztotožnil s argumentací obsaženou v kasační stížnosti. Odkázal na žalobou napadené rozhodnutí a správní spis. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti poukazoval i na nepřezkoumatelnost soudního a správního rozhodnutí. K nepřezkoumatelnosti správních a soudních rozhodnutí viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS). Žalovaný i městský soud postupovali v souladu s touto judikaturou.

pokračování

[10] I otázkou zjišťování skutkového stavu se opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu, srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66. Žalovaný postupoval v souladu s uvedenou judikaturou. Nedopustil se ani porušení zásad správního řízení. Důkladně se zabýval i aktuální situací na Ukrajině, přičemž zkoumal i otázku vojenského konfliktu a hrozbu povolání stěžovatele do armády. Jeho postup odpovídá konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu (zejména viz rozhodnutí ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, publ. pod č. 1825/2009 Sb. NSS, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66). Podle uvedené jakož i další judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, a ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17) nelze odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, považovat bez dalšího za důvod pro udělení azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím. Rovněž obava z výkonu branné povinnosti není dle konstantní judikatury azylově relevantním důvodem. Jak shledal Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 27. 5. 2015, č. j. 2 Azs 52/2015 - 52: „*Sama o sobě nemůže být povinnost vykonat vojenskou službu, a to ani případně ve skutečném bojovém nasazení, považována za azylově relevantní důvod, neboť takováto povinnost je běžná v řadě demokratických států s vysokým standardem ochrany základních práv.*“ Podpůrně srov. i další rozhodnutí zdejšího soudu, např. ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44 atp.). Nejvyšší správní soud konstantně judikuje i to, že pronásledování ze strany soukromých osob nemůže být až na výjimky azylovým důvodem. Např. v rozhodnutí ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu (...) tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.*“ Z další judikatury Nejvyššího správního soudu pak vyplývá, že „*[n]eučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 - 44). V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého pro to „*aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.*“ K aktuální situaci na Ukrajině, resp. k dostupným prostředkům ochrany viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 - 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 - 27, ze dne 9. 5. 2019, č. j. 9 Azs 306/2018 - 66, ze dne 17. 4. 2019, č. j. 2 Azs 384/2018 - 52, ze dne 2. 5. 2019, č. j. 7 Azs 484/2018 - 46 atp.

[11] Institutem humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud rovněž zabýval v řadě svých rozhodnutí (rozsudky ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, usnesení ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 - 16 atp.). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. V dané věci k překročení uvedené míry nedošlo. K § 14a zákona o azylu lze rovněž odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004 - 43, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publikované pod 1849/2009 Sb. NSS. Správní orgán a následně městský soud postupovaly v souladu s touto judikaturou.

[12] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu